

snažnim odričom, uvijek suprotnom rukom kliznoj nozi, ili se istovremeno ubadaju oba štapa nakon svakog drugog koraka.

dijagonalni stav, košarka: položaj igrača u obrani: stopala su paralelna i u raskoraku s desnom ili lijevom nogom naprijed; manji zasuk trupa izvodi se u stranu iskoračne noge; koljena su blago savijena. Ruke su malo savijene i podignute, jedna gore ili koso gore, a druga u stranu ili koso dolje, spremne za oduzimanje ili zaustavljanje lopte.

dijagonalni udarac (engl. cross), stolni tenis, tenis: odbijena lopta iz ugla stola, odn. igrališta, u smjeru suprotnog ugla protivnikove strane.

dijagonalno zaustavljanje, košarka: prijelaz igrača koji ima loptu iz kretanja u stanje mirovanja; pri tome smije najviše dva puta dodirnuti nogama tlo i malo okrenuti trup (i stopala) u desnu ili lijevu stranu (zaustavljanje igrača s loptom i pivotiranje).

dijagram (grč.), 1 ekipna igra sa po 2—4 igrača na svakoj strani, slična engl. igri shuffleboard i engl. zimsko-sp. igri na ledu curling. Teren je pravokutnog oblika na tvrdoj i glatkoj podlozi. Rekviziti su dvije palice, koje su na donjem dijelu savinute i udubljene te 8 drvenih pločica u dvije boje. Igrači nastoje udarcem palice ugurati 4 pločice u određena polja, označena br. Poeni se zbrajaju u odnosu na polje u kojima se nalaze pločice. Pločica ne smije preći osnovnu liniju igrališta, a ako se nađe u polju s oznakom —10, od zbroja se oduzima 10 poena; 2 šah: grafički prikaz šah. ploče; upotrebljava se u šah. literaturi ili pri komentiranju partija u novinama i stručnim časopisima.

dijamant, padobranstvo: lik u disciplini relative work; izvode 4 padobranca u slobodnom padu, pri čemu se dva padobranca uhvate za po jednu nogu prvog padobranca, a četvrti se kao zadnji uhvati za po jednu nogu obojice padobranaca u sredini.

Dijkstra, Sjouke (1942), niz. reprezentativka u umjetničkom klizanju; prva na PE 1960—64; prva na PS 1962—64; prva na OI 1964, druga 1960; od 1964 profesionalna klizačica.

Dill, David Bruce (1891), amer. fiziolog; bavio se respiratornim promjenama za vrijeme rada, utjecajem treninga na razne sisteme organizma i promjenama fiz. radne sposobnosti s godinama, utjecajem visine na fiz. učinak i mehanizmima adaptacije na nju, problemima umora; otkrio, sa H. T. Edwardom i R. Margariom, alaktatnu frakciju kisikova duga. Osim niza radova u stručnim časopisima, zbornicima, pregledima, bio redaktor o utjecaju sredine na organizam u seriji udžbenika iz fiziologije.

Dill, Pavao (1910), viši savjetnik Narodne banke Hrvatske; sp. radnik. Igrao nogomet u Gradanskom sp. klubu Cibalijsa (Vinkovci); osnivač i kapetan ekipe Vinkovačkog tenis-koš klub (1934). Od 1956 djeluje u pravu Rukometnog kluba Zagreb, te u Rukometnom savezu Zagreba i Hrvatske. Dobitnik je Trofeja Saveza za fizičku kulturu Zagreba (1977).

Dillard, Harrison (1923), amer. reprezentativac u atletici; pobjednik na OI: 1948 u trčanju na 100 m i 4 × 100 m; 1952 u trčanju na 110 m preko prepona i 4 × 100 m.

Dimić, Milan (1939), nastavnik padobranstva u Zrenjaninu, reprezentativac, jugosl. rekorder i trostruki svj. rekorder u padobranstvu. Najbolji sportaš Zrakoplovnog saveza Jugoslavije za 1970; dobitnik trofeja Zlatni Orao i zlatnog C, padobranske značke s dijamantom (1964).

H.
DILLARD

Dimitrijević, Berislav (1931), redovni profesor Instituta za eksperimentalnu medicinu Vojnomedicinske akademije u Beogradu; rukovodi naučno-istraživačkim radom u oblasti fiz. sposobnosti kao elementa borbene gotovosti. God. 1980 obranio doktorsku disertaciju pri istoj akademiji temom »Izrada i provjera trenaznog programa za brzo podizanje fizičke sposobnosti kao specifične komponente borbene gotovosti«. Napisao: *Zamor*, Beograd 1975; *Jesti i mršaviti*; *Program za redukciju telesne težine i kondicioniranje*, Beograd, I izd. 1978, II izd. 1980. Dobitnik brojnih priznanja i nagrada te Majske nagrade SOFK Srbije (1979).

Dimitrijević, Branimir (1908—81), dipl. pravnik; nogometni reprezentativac sa 5 nastupa; trener i funkcionar. Bio član SK Jugoslavija (Beograd), a poslije 1945 funkcionar FK Crvena zvezda. Jedan od osnivača Saveza fudbalskih trenera Srbije i član UO Saveza nogometnih trenera Jugoslavije. Dobitnik Srebrne plakete NSJ.

Dimitrijević, Jovan (1931), sp. novinar, urednik sp. rubrike Radio-Sarajeva. Bio aktivni natjecatelj u rukometu, košarci i odbojki. Kao član RK Milicioner (kasnije 20. oktobar) i RK Bosna sudjelovao u osvajanju pet PJ u velikom rukometu (1950, 1951, 1952, 1953 i 1958). Dobitnik Nagrade za životno djelo Udruženja sportskih novinara Jugoslavije (1982).

Dimitrijević, Raško (1898), sveuč. profesor: alpinist i pisac o planinarstvu. Prije Aprilskog rata bio je član Srpskog planinskog društva, a poslije PD Avala i predsjednik Komisije za alpinizam Planinarskog saveza Srbije. Penjao se u našim i Centralnim Alpama. Napisao: *Knjiga o planini*, Beograd 1938.

Dimković, Borislav (1937—80), izvanredni profesor Fakulteta fizičke kulture u Novom Sadu; diplomirao na Fakultetu političkih nauka u Beogradu; 1972 obranio doktorsku disertaciju na istom fakultetu temom »Seljaštvo i komunisti na selu — empirijsko istraživanje u Vojvodini«. Član mnogih sp. udruženja Vojvodine. Objavio više djela s područja sociologije, sociologije sporta i nastave marksizma.

dinamička snaga, motorička sposobnost koja omogućuje intenzivno kretanje, za razliku od statičke snage koja dolazi do izražaja u tzv. izdržajima, odn. u radu s povećanim stupnjem napregnutosi mišića. Kod d. s. velik ulogu imaju balističke i izotoničke kontrakcijske mogućnosti mišića, a kod statičke izometrijske.

dinamički rad, pokreti pojedinih dijelova tijela ili cijelog tijela; postiže se kontrakcijama mišića, njihovim skraćivanjem ili izduživanjem, izotoničnim, odn. koncentričnim i ekscentričnim. Ako je d. r. cikličkog karaktera, ista mišićna grupa naizmjenično se skraćuje ili izdužuje i opušta. U d. r. neprekidno

se saopćuje ubrzanje ili usporenje (akceleracija i deceleracija) odgovarajućim dijelovima tijela. Sile koje se pri tome svladavaju mogu biti inertne, sile gravitacije, trenja, sile protivnika u borbi. Izvršeni rad može se točno izmjeriti na bicikl-ergometru ili sličnim napravama i iskazati u džulima ili vatima. U trčanjima i drugim premještanjima kroz prostor vrlo je teško točno izmjeriti rad; prosječna brzina kretanja govori o njegovom intenzitetu.

dinamički stereotip, sistem uvjetno-refleksnih veza u kori velikog mozga, izgrađenih pod utjecajem vanjskih faktora sjedinjavanjem mnogo puta ponovljenih nervno-mišićnih procesa; ispoljava se kao oblik prilagodivosti određenom načinu života, rada i postupanja. D. s. u toku obrazovanja kretne navike stabilizira se ponavljanjem pokreta i uvjetuje veću točnost, ritmičnost i usaglašenost pokreta pri svakoj slijedećoj reprodukciji, što je bitna karika u ostvarivanju automatizacije kretanja.

dinamičko opterećenje, trening: promjenljivo doziranje napora u trenaznom procesu. U različitim periodima i ciklusima treninga različito se programira odnos obujma i intenziteta opterećenja (npr. u pripremnom periodu treninga veći je obujam, a u osnovnom intenzitet).

dinamičko užje, speleologija: vrsta užeta koja se koristi pri spuštanju; ima mogućnost istezanja 40—50% s prekidom čvrstoće do 1900 kp.

Dinamo, Sportsko društvo, osn. 1945 u Pančevu kao istoimeno fiskulturno društvo s brojnim sekcijama; od 1950 djeluje kao sp. društvo. Najbolje rezultate postigli su: 1 Bokserski klub, osvojio je ekipno PJ 1968; 2 Ragbi klub, osn. 1954 pod nazivom Akademski sportski klub; i. g. mijenja naziv u RK Dinamo, a zatim u RK Jedinstvo; od 1961 nastupa kao RK Industrija stakla Pančevo, a od 1965 djeluje pod sadašnjim nazivom. Osvojio je PJ 1957, 1967/68, 1968/69, 1973/74 i Kup Jugoslavije 1958, 1960, 1973, 1975, 1977 i 1978; 3 Rukometni klub, osn. 1948; osvojio PJ 1951 i 1957 u velikom rukometu. Dobitnik je Nagrade »Jovan Mikić — Spartak« Saveza organizacija za fizičku kulturu Vojvodine (1968); 4 Veslački klub, pobjednik na PJ u dvojcu na pariče (1951, 1952) u samcu (1952) i u kategoriji lakih veslača u samcu (1954, 1955). Od 1956 djeluje pod nazivom VK Tamiš.

Dinamo, Sportsko društvo, osn. 9. VI 1945 kao istoimeno fiskulturno društvo komunalaca u Zagrebu sa 16 sekcija. Od 9. I 1949 djeluje kao sp. društvo s klubovima za nogomet i sekcijama za atletiku, biciklizam, hokej na travi i rukomet. I. g. iz sp. društva se izdvajaju nogometni klub, a samostalno su nastavili djelovanje atletski te biciklistički klub. Ostale sekcije uključile su se u druga društva ili su postali samostalni klubovi. God. 1970 osn. je Auto-klub Dinamo. Najbolje rezultate postigli su: 1 Atletski klub: članovi su ekipni pobjednici na PJ 1956 u krosu (duža staza) i partizanskom maršu 1955, 1956 i 1976; članice su bile prve u krosu 1967; 2 Auto-moto društvo: članovi, su osvojili 41 pojedinačno PJ; u ekipnoj konkurenciji osvojili su 7 puta PJ u brzinskim utrka na kružnim trkalištima (1971—73 i 1973—78) i 3 puta u brdsko-brzinskim utrka (1971—72 1978); 3 Kuglačka sekcija: ekipno PJ 1947 u narodnom načinu kuglanja; 4 Nogometni klub; prvak Jugoslavije 1947/48 1953/54, 1957/58, 1981/82; pobjednik Kupa Jugoslavije 1951, 1959/60, 1962/63, 1964/65, 1968/69, 1979/80 i 1982/83;